Discursul Premierului Alexandru Munteanu, în plenul Parlamentului, în legătură cu încetarea stării de urgență în sectorul energetic

Sunt astăzi în fața dumneavoastră pentru a prezenta raportul privind acțiunile întreprinse pe perioada stării de urgență în sectorul energetic și pentru a solicita încetarea acestei măsuri.

Pe 25 aprilie se împlinește o lună de la instituirea stării de urgență. Atunci am promis două lucruri: că vom acționa ferm și că vom fi transparenți. Și că nu vom menține starea de urgență nici o zi în plus, fără necesitate. Ne-am ținut de acest angajament.

Starea de urgență nu a fost un moft. A fost o decizie luată chibzuit, nu a fost o decizie luată în grabă. A fost o decizie de responsabilitate, într-un moment important, critic.

Republica Moldova se confrunta atunci simultan cu două riscuri majore: presiune pe sistemul electroenergetic și disfuncționalități pe piața carburanților.

După atacurile din 23 martie asupra infrastructurii energetice din Ucraina, linia Vulcănești–Isaccea a devenit indisponibilă. Importurile pe această direcție au scăzut la zero. Sistemul s-a confruntat cu un deficit de aproape 400 MW.

În același timp, stocurile de motorină coborâseră la un nivel critic de 7 zile de consum. Instrumentele din starea de alertă nu mai erau suficiente pentru a interveni rapid asupra pieței.

În aceste condiții, am intervenit. Rezultatele sunt clare.

- Am evitat deconectări necontrolate.
- Am menținut alimentarea consumatorilor vitali.
- Am asigurat echilibrul sistemului în condiții de deficit.

Linia Isaccea-Vulcănești a fost repusă în funcțiune în doar 5 zile — prin proceduri accelerate și utilizarea echipamentelor disponibile în regim de urgență. În condiții normale, aceste lucrări ar fi durat săptămâni și chiar posibil luni.

Am acoperit consumul prin achiziții comerciale. Au fost achiziționați peste 81 de mii MWh de energie, la un preț mediu de aproximativ 136 euro/MWh. În lipsa acestor achiziții comerciale, energia ar fi fost procurată în regim de avarie, la prețuri de cel puțin două ori mai mari decât prețul menționat.

Astfel, costurile suplimentare au fost reduse la circa 800.000 euro, comparativ cu un scenariu estimat de 1,6 milioane euro.

Pe piața carburanților, am prevenit penuria – deficitul de carburanți.

Am ajustat mecanismul de formare a prețurilor de la 14 la 7 zile, pentru a permite continuitatea importurilor într-un context foarte volatil.

Am introdus limitări punctuale la vânzarea în recipiente mobile — până la 20 de litri — pentru a preveni stocarea individuală excesivă în butoaie sau alte recipiente, de către persoane care nu procurau pentru consum curent.
În paralel, am crescut stocurile la nivel de sistem și am asigurat aprovizionarea pieței.

Am deblocat fonduri pentru importuri și am permis flexibilitate în vânzare, astfel încât stațiile să nu rămână fără produs.

Rezultatul: piața a fost stabilizată, iar stocurile au crescut.

Am evitat un impact economic major. O singură zi de penurie de motorină ar fi însemnat pierderi de peste 120 de milioane de lei.

Așadar, starea de urgență și-a produs efectul. Am depășit faza acută a crizei. Dar riscurile nu au dispărut.

De aceea, venim cu o decizie echilibrată. Ieșim din starea de urgență, dar nu din responsabilitate pe care o purtăm față de cetățenii noștri.

Guvernul va continua gestionarea riscurilor prin mecanismele stării de alertă — care ne permit să intervenim rapid, să monitorizăm zilnic stocurile și să protejăm consumatorii vitali, atât timp cât volatilitatea regională persistă. Este important să rămânem vigilenți.

Guvernul este astăzi în fața Parlamentului exact așa cum a promis: solicităm încetarea stării de urgență atunci când condițiile permit.

Astăzi, aceste condiții sunt îndeplinite. Respectiv, vă solicităm susținerea pentru abrogarea stării de urgență. Guvernul va continua, în paralel, să aplice măsurile necesare pentru protejarea cetățenilor și a economiei.

